

Sygn. akt VII U 2703/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Popielińska

Protokolant: st. sekr. sądowy Magdalena Owczarek - Kapusta

po rozpoznaniu w dniu 16 marca 2016 r. w Gdańsku

sprawy R. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania R. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 18 sierpnia 2015 r. nr (...) - (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 2703/15

UZASADNIENIE

Ubezpieczona R. K. odwołała się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. z dnia 18 sierpnia 2015 r. odmawiającej jej przeliczenia emerytury zgodnie z ustawą z dnia 05 marca 2015 r. W uzasadnieniu decyzji wskazano, iż w związku z tym, że ubezpieczona jest urodzona przed dniem 31 grudnia 1948 r., nie ma podstaw do ustalenia dla niej kapitału początkowego.

W odwołaniu ubezpieczona wniosła o ponowne przeliczenie emerytury z uwzględnieniem urlopu wychowawczego jako okresu składkowego powołując się na nowelizację ustawy o emeryturach i rentach z FUS z dnia 05 marca 2015 r., jednocześnie wskazując, iż jej zdaniem ustawa ta jest aktem rażąco niesprawiedliwym, gdyż nie zapewnia równości konstytucyjnej obywateli albowiem faworyzuje osoby młodsze i dyskryminuje starsze (k. 2-3 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wskazując na treść art. 173 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, zgodnie z którym kapitał początkowy ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek. Z uwagi na fakt, iż ubezpieczona nie znajduje się w kręgu osób dla których istnienie obowiązku ustalenia kapitału początkowego, brak jest podstaw do zastosowania art. 174 ust. 2a, który został wprowadzony przez art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 05 marca 2015 r. (Dz.U. z 2015.552) zmieniającej ustawę o emeryturach i rentach z FUS z dniem 01 maja 2015 r. (k. 6 a.s.)

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Organ rentowy decyzją z dnia 12 stycznia 2005 r., przyznał ubezpieczonej R. K., ur. (...), prawo do emerytury od dnia 1 stycznia 2005 r.

W okresie od 02 września 1983 r. do 31 sierpnia 1992 r. ubezpieczona korzystała z urlopu wychowawczego, który został ubezpieczonej zaliczony do ogólnego stażu pracy jako okres nieskładkowy w wymiarze 3 lat.

Okoliczności bezsporne, a nadto akta ZUS: decyzja z 12.01.2005 r. k. 26, świadectwo pracy k. 9, raport ustalenia uprawnień do świadczenia k. 20, zaświadczenie o okresie korzystania z urlopu wychowawczego k. 35

Kolejnymi decyzjami wydawanymi na skutek wniosków ubezpieczonej organ rentowy dokonywał przeliczenia wysokości emerytury z uwagi na zmianę stażu pracy, nadto decyzją z dnia 30 października 2009 r. uwzględniono do ogólnego stażu pracy ubezpieczonej 6 lat opieki nad synem R. jako okres nieskładkowy (3 lata urlopu wychowawczego i dodatkowe 3 lata w związku z opieką nad dzieckiem, którego stan fizyczny, psychiczny i psychofizyczny przysługuje zasiłek pielęgnacyjny)

Okoliczności bezsporne, a nadto akta ZUS: decyzje o przeliczeniu emerytury, decyzja z dnia 30.10.2009 r. wraz z załącznikiem k. 124-125

W dniu 28 maja 2015 r. R. K. wniosła o przeliczenie wysokości przyznanej jej emerytury poprzez przyjęcie okresu urlopu wychowawczego jako okresu składkowego, w związku z wejściem w życie od dnia 01 maja 2015 r. ustawy z dnia 05 marca 2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. 2015 poz. 552).

Okoliczność bezsporna: nadto: wniosek z 28.05.2015 r. k. 188 akt ZUS

Zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzją z dnia 18 sierpnia 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił przeliczenia emerytury ubezpieczonej zgodnie z ustawą z dnia 05 marca 2015 r., w uzasadnieniu wskazując, iż zgodnie z art. 173 ustawy o emeryturach i rentach z FUS ubezpieczona nie spełnia warunków do obliczenia kapitału początkowego, albowiem nie urodziła się po dniu 31 grudnia 1948 r. Tym samym nie znajduje do niej zastosowania przepis wprowadzony ustawą z dnia 05 marca 2015 r.

Dowód: decyzja z 18.08.2015 r. k. 190 akt sprawy

Powyższy stan faktyczny był między stronami niesporny, a nadto wynikał z dokumentacji zgromadzonej w aktach rentowych pozwanego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych odwołanie ubezpieczonej R. K. jest bezzasadne i jako takie nie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiot sporu pomiędzy stronami sprowadzał się do kwestii, czy w przypadku odwołującej się urodzonej przed 31 grudnia 1948 r., możliwe jest zaliczenie okresu korzystania z urlopu wychowawczego (urlopu bezpłatnego udzielonego na podstawie przepisów w sprawie bezpłatnych urlopów dla matek pracujących opiekujących się małymi dziećmi, innych udzielonych w tym celu urlopów bezpłatnych oraz okresów niewykonywania pracy - z powodu opieki nad dzieckiem), jako okresu składkowego, w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 05 marca 2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2015.552).

W myśl art. 174 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. 2015.748 t.j.), dalej: ustawa, kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Zgodnie z ust. 2 w/w przepisu, przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Nowelizacja ustawy z dnia 05 marca 2015 r., która weszła w życie w dniu 01 maja 2015 r., wprowadziła do art. 174 ustawy punkt 2a, który stanowi, że przy ustalaniu kapitału początkowego do okresów, o których mowa w art. 7 pkt 5 stosuje się art. 53 ust. 1 pkt 2.

Powyższe oznacza, że obecnie przy obliczaniu kapitału początkowego okresy korzystania z urlopu wychowawczego, urlopu bezpłatnego udzielonego na podstawie przepisów w sprawie bezpłatnych urlopów dla matek pracujących opiekujących się małymi dziećmi, innych udzielonych w tym celu urlopów bezpłatnych oraz okresów niewykonywania pracy - z powodu opieki nad dzieckiem uwzględnia na warunkach wskazanych w art. 53 ust. 1 pkt 2 ustawy jako okresy składkowe.

Niemniej jednak, kluczowe dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy jest to, że w myśl art. 174 ust. 1 ustawy kapitał początkowy ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek.

Z treści cytowanego przepisu wynika, że ustalenie kapitału początkowego jest przewidziane dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., do której to grupy osób ubezpieczona z racji daty urodzenia – 18 grudnia 1944 r. - nie zalicza się. Treść przywołanej regulacji jest jednoznaczna i przesądza o ustalaniu kapitału początkowego jedynie dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. bez wyjątków dopuszczających możliwość ustalenia kapitału początkowego dla osób urodzonych przed wyznaczoną datą.

Ich choć z powyższych względów żądanie ubezpieczonej nie mogło zostać uwzględnione, mając jednak na uwadze podniesiony zarzut naruszenia konstytucyjnej zasady równości (czy też zakazu dyskryminacji ze względu na wiek), stwierdzić należy, iż czynienie przez ubezpieczoną porównań w odniesieniu do podmiotów znajdujących się w różnej sytuacji z całkowitym pominięciem występujących w ich sytuacji prawnej różnic czyni stanowisko ubezpieczonej bezzasadnym. Zważyć należy, że na tle normy konstytucyjnej wynikającej z art. 32 Konstytucji Trybunał Konstytucyjny w swoich orzeczeniach wielokrotnie podkreślał, że co do zasady zakazane jest nierówne traktowanie podmiotów podobnych, co jednak nie wyklucza nierównego traktowania podmiotów, które podobne nie są ze względu na daną cechę istotną, relewantną. Innymi słowy - zasada niedyskryminacji i równości nie oznacza nakazu jednakowego traktowania sytuacji wszystkich podmiotów, gdyż ich sytuacja faktyczna i prawna może być różna.

Z taką różną sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Instytucja kapitału początkowego została stworzona w celu elastycznego przejścia ze starego systemu emerytalnego (który był kosztowny, niesprawiedliwy, a według niektórych groził wręcz załamaniu finansów państwa) na nowy w stosunku do osób ubezpieczonych pod rządami zarówno jednego, jak i drugiego systemu. Jak każda instytucja przejściowa, z natury rzeczy nie odzwierciedla ona w pełni zasad, wedle których jest zbudowany nowy system emerytalny, przy jednoczesnym dostosowaniu dla jej potrzeb rozwiązań prawnych wynikających ze starego systemu. Dla potrzeb ustalenia wartości kapitału początkowego ustawodawca przyjął pewne rozwiązania nawiązując do zasad ustalania wysokości emerytur w systemie zdefiniowanego świadczenia (stary system). Zgodnie bowiem z art. 174 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Dokonanie zmiany w zakresie zaliczania niektórych okresów ubezpieczenia, w ramach jednej instytucji (i to o charakterze przejściowym) w żaden sposób nie może przełożyć się na konieczność dokonania analogicznych zmian w odniesieniu do reguł ustalania podstawy wymiaru emerytury otrzymywanej na podstawie starego systemu. W istocie ubezpieczona twierdząc, że w jej przypadku powinna istnieć możliwość zaliczenia okresów korzystania z urlopu wychowawczego jako okresów

składkowych na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 2 ustawy, jak to ma miejsce w przypadku osób urodzonych po 31 grudnia 1948 r., pomijając pozostałe korzystne dla ubezpieczonych rozwiązania wpływające na wysokość emerytury otrzymywanej przy zastosowaniu rozwiązań starego systemu emerytalnego, wkracza w swobodę regulacyjną i uprawnienia ustawodawcy stanowienia prawa odpowiadającego założonym celom politycznym i gospodarczym.

Z wyżej przytoczonych względów Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., w związku z cytowanymi wyżej przepisami, oddalił odwołanie ubezpieczonej jako bezzasadne.

SSO Monika Popielińska